

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3803/2565

บริษัท ช.โจทก์ นางสาว บ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1490, ป.พ.พ. มาตรา 686

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ในขณะที่จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อกับโจทก์ ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นสามี โดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือรับรู้และยินยอมให้จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อและ หากจำเลยที่ 1 ประพฤติผิดสัญญาหรือความรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยที่ 2 ยินยอมร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม หนังสือดังกล่าวถือว่าเป็นการให้สัตยาบันแก่หนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ ภาระก่อนขึ้นและเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาที่จำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (4) กรณีหาใช้โจทก์มีเจตนาให้จำเลยที่ 2 สามี โดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือยินยอมรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม เพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายที่บัญญัติให้ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วมตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา 686 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) ประกอบมาตรา 150

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 850,000 บาท และชำระค่าขาดประโยชน์ 168,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินทั้งสองจำนวนดังกล่าวนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และค่าเสียหายอัตราเดือนละ 12,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถที่เช่าซื้อหรือใช้ราคาแทนแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองขาดนัดยื่นคำให้การศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 665,000 บาท และชำระค่าขาดประโยชน์ 39,200 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 39,200 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และชำระค่าขาดประโยชน์อีกเดือนละ 2,800 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะคืนรถที่เช่าซื้อหรือใช้ราคาแทน แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 20 เดือน หากจำเลยที่ 1 ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาให้จำเลยที่ 2 ส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 665,000 บาท โดยให้จำเลยที่ 2 รับผิดชอบชำระค่าขาดประโยชน์เป็นเงิน 7,000 บาท แก่โจทก์ กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนด ค่าทนายความ 3,000 บาท ค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนค่าจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดประโยชน์ 44,800 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับค่าขาดประโยชน์ต่อไปอีกเดือนละ 3,200 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทน แต่ไม่เกิน 20 เดือน แก่โจทก์ ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นเฉพาะระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 และ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้

ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2561 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ยี่ห้อฮอนด้า รุ่นแอ็คคอร์ด กับโจทก์ ในราคาค่าเช่าซื้อไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 866,299.20 บาท ตกลงผ่อนชำระค่าเช่าซื้อไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นงวดรายเดือนรวม 60 งวด งวดละ 14,438.32 บาท กำหนดชำระภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน เริ่มชำระงวดแรกภายในวันที่ 20 กันยายน 2561 โดยมีจำเลยที่ 2 ทำหนังสือยินยอมรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วมตามสัญญาเช่าซื้อเพื่อผู้บริโภคร่วมและหนังสือยินยอมรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม หลังทำสัญญาเช่าซื้อจำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อให้โจทก์เพียง 3 งวดเศษ เป็นเงิน 53,260.82 บาท และผิดนัดตั้งแต่งวดที่ 4 ประจำวันที่ 20 ธันวาคม 2561 โจทก์มีหนังสือบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อไปยังจำเลยทั้งสองโดยชอบแล้ว สัญญาเช่าซื้อจึงเป็นอันเลิกกันตามหนังสือเรื่องบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อและใบตอบรับในประเทศ สำหรับความรับผิดชอบของจำเลยที่ 1 ยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่พิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์คันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน กับให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดประโยชน์แก่โจทก์ เนื่องจากไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาเพียงประการเดียวว่า จำเลยที่ 2 ต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 รับผิดชอบตามหนังสือยินยอมให้ทำสัญญาเช่าซื้อหรือไม่ เห็นว่า เมื่อพิจารณาคำขอทำสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งมีข้อความระบุว่า จำเลยที่ 2 เป็นคู่สมรสกับจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าวไว้ในฐานะผู้ขอเช่าซื้อ แม้เอกสารดังกล่าวไม่มีระบุเครื่องหมายแสดงว่าจดทะเบียนสมรส แต่โจทก์ก็ได้แนบข้อมูลทะเบียนครอบครัวท้ายคำขอทำสัญญาเช่าซื้อซึ่งมีรายละเอียดว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 จดทะเบียนสมรสกัน ณ สำนักงานทะเบียน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2555 ก่อนวันทำสัญญาเช่าซื้อ เมื่อข้อมูลทะเบียนครอบครัวดังกล่าวออกให้ในวันที่ 18 ตุลาคม 2562 ภายหลังวันทำสัญญาเช่าซื้อ โดยไม่ปรากฏรายการจดทะเบียนการหย่า ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 เป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ในขณะที่จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์พิพาทกับโจทก์ เมื่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4) บัญญัติให้หนี้ที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ของตนฝ่ายเดียวและอีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบันถือเป็นหนี้ร่วม ซึ่งการเป็นสามีภริยาตามบทบัญญัติดังกล่าวหมายถึงสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่จำเลยที่ 2 สามีโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือให้ความยินยอมในการที่จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อ โดยมีข้อความระบุว่า จำเลยที่ 2 รับรู้และยินยอมให้จำเลยที่ 1 ภริยาของจำเลยที่ 2 ทำสัญญาเช่าซื้อ และหากจำเลยที่ 1 ประพฤติผิดสัญญาหรือความรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยที่ 2 ยินยอมร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วม หนังสือที่จำเลยที่ 2 แสดงเจตนาดังกล่าวมีลักษณะของการให้สัตยาบันแก่หนี้ที่จำเลยที่ 1 ผู้เป็นภริยาของตนก่อขึ้น หนี้ของจำเลยที่ 1 ตามสัญญาเช่าซื้อรายนี้จึงถือเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาที่จำเลยที่ 2 ต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 รับผิดชอบต่อโจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4) กรณีหาใช่โจทก์มีเจตนาให้จำเลยที่ 2 สามีโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ทำหนังสือยินยอมรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วมเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายที่บัญญัติให้ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วมตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 686 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) ประกอบมาตรา 150 ดังที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 เห็นว่า จำเลยที่ 2 ไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ในสภาพ

เรียบริ้อยใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 665,000 บาท และให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดประโยชน์ 44,800 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 44,800 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้ร่วมกันชำระค่าขาดประโยชน์ต่อไปอีก เดือนละ 3,200 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทน แต่ไม่เกิน 20 เดือน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

## องค์คณะ

วินิตย์ ศรีภิญโญ · ประทีป อ่าววิจิตรกุล · ชนากานต์ อีรเวชพลกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3803/2565>